Č.j.: VP/S 71/03-160 V Brně dne 26. května 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 12. 5. 2003 podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. ze dne 6. 5. 2003, č.j. 150/883/2003, ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 2 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, pro společnost Spedice Carmen, s.r.o., rozhodl takto:

I.

Výjimka ze zákazu veřejné podpory pro veřejnou podporu ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků na konzultační činnost související s přípravou a zavedením systému jakosti na základě certifikátu ISO 9001, poskytovanou externími konzultanty, v rámci Programu podpory malých a středních podniků, schváleného rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 8. 12. 2000 č.j. VP/S 69a/00-160, pro společnost Spedice Carmen, s.r.o., se dle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění,

p o v o l u j e

za podmínky:

Celková výše veřejné podpory, před zdaněním podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, nepřesáhne 50 % nákladů vynaložených na práce provedené při zavádění systému jakosti a přípravě na certifikaci, a bude činit nejvýše 78 315 Kč.

II.

Výjimka ze zákazu veřejné podpory pro veřejnou podporu ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků ve výši 50 000 Kč na provedení vlastní certifikace související se zavedením systému jakosti na základě certifikátu ISO 9001 v rámci Programu podpory

malých a středních podniků, schváleného rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 8. 12. 2000 č.j. VP/S 69a/00-160, pro společnost Spedice Carmen, s.r.o., se dle § 6 odst. 3 písm. c) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění,

n e p o v o l u j e.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 29. 4. 2003 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění (dále jen „zákon o veřejné podpoře“), pro společnost Spedice Carmen, s.r.o., kterou podala Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. dopisem ze dne 6. 5. 2003, č.j. 150/883/2003.

Údaje získané z žádosti o povolení výjimky:

- poskytovatelem veřejné podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
- orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
- kontaktní osobou je Ing. Alena Schmidová, zaměstnankyně Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s.,
- název veřejné podpory je Programy podpory malého a středního podnikání na léta 2001-2004 (usnesení vlády České republiky č. 1257 ze dne 11. 12. 2000), kde žadatelem je Spedice Carmen, s.r.o., se sídlem v Lukavici 107, okres Rychnov nad Kněžnou,
- základem pro poskytnutí veřejné podpory je zákon č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů
- jedná se o dílčí realizaci existujícího programu podpory povoleného rozhodnutím Úřadu ze dne 8. 12. 2000, č.j. VP/S 69a/00-160. V příloze k programu podpory TRH, na jehož základě se poskytuje veřejná podpora, je uvedeno, že před poskytnutím veřejné podpory do sektoru dopravy, který patří do citlivých sektorů, je poskytovatel veřejné podpory povinen podat žádost o povolení výjimky podle § 6 zákona o veřejné podpoře.

Podklady pro rozhodnutí:

Při posuzování veřejné podpory vycházel Úřad z následujících podkladů:

- žádosti o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona o veřejné podpoře
- popisu činnosti společnosti žádající o získání certifikátu ISO 9001
- výpisu z obchodního rejstříku
- živnostenského listu a koncesní listiny
- certifikátu o splnění požadavků normy jakosti ISO 9001 : 2000
- žádosti příjemce o finanční příspěvek na získání certifikátu ISO 9001 : 2000

Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. c) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.

Vymezení pojmu

„Malým a středním podnikem“ se rozumí podnikatel, který podniká a má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky a který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, má čistý obrat za poslední účetně uzavřený kalendářní rok nepřesahující 1 450 mil. Kč nebo celková aktiva nepřesahující 980 mil. Kč a který splňuje podmínky nezávislosti. Nezávislostí se rozumí stav, kdy žádný jiný subjekt, který nesplňuje definici „malého a středního podniku“, nemá 25% nebo vyšší podíl na základním kapitálu či hlasovacích právech podnikatele naplňujícího definici „malého a středního podniku“. Pro výpočet výše uvedených hodnot se sčítají hodnoty týkající se „malého a středního podniku“ a všech dalších osob, které tento podnikatel přímo nebo nepřímo ovládá prostřednictvím 25% nebo vyššího podílu na jejich základním kapitálu nebo hlasovacích právech.
Pokud celková aktiva podnikatele v okamžiku závěru 12-ti měsíčního zúčtovacího období překračují nebo nedosahují stanovenou hranici počtu zaměstnanců nebo stanovených finančních kritérií, vede to k získání nebo ztrátě statutu „malý a střední podnik“ pouze opakuje-li se tento jev ve dvou po sobě následujících zúčtovacích obdobích.

Charakteristika příjemce veřejné podpory

Příjemcem veřejné podpory je společnost Spedice Carmen, s.r.o., se sídlem v Lukavici, okres Rychnov nad Kněžnou, jejímž předmětem podnikání je také „silniční motorová doprava nákladní“ a „mezinárodní zasilatelství“. V současné době zaměstnává společnost (…) zaměstnanců.

Tržby, resp. obrat za poslední uzavřené účetní období dosáhly výše (…) Kč a aktiva společnosti činila ve stejném období (…) Kč.

V roce 2002 firma zavedla systém řízení jakosti dle evropské normy ISO 9001 s úspěšnou certifikací u společnosti Moody International Certification.

Společnost splňuje kritéria pro vymezení malého a středního podniku stanovená v příloze I. Nařízení Komise ES č. 70/2001 ze dne 12. 1. 2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malých a středních podniků (počet zaměstnanců, obrat, celková aktiva a kritérium nezávislosti).

Charakteristika veřejné podpory

Veřejná podpora má být poskytnuta na základě Úřadem povoleného programu podpory malého a středního podnikání - TRH ve formě příspěvku do výše 200 000 Kč na pořízení certifikátu systému jakosti ISO 9001, jehož získání je nezbytné k zajištění dodávek určitých služeb smluvním partnerům společnosti a jímž se prokazuje způsobilost k zajištění jakosti prováděných prací. Přímé náklady na certifikaci, které jsou předmětem žádosti, představují výdaje na poradenskou činnost související s přípravou a zavedením systému jakosti na základě certifikátů ISO 9001 a výdaje na vlastní certifikaci. Poskytovatel veřejné podpory vyčíslil a doložil náklady na získání certifikátu ve výši 206 630 Kč, z toho za provedení certifikace 50 000 Kč, a za práce provedené při zavádění systému jakosti a přípravě na certifikaci - konzultace na 156 630 Kč.

Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).
Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 87 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních Nařízení platných v Evropské unii, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků.
V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Vzhledem k tomu, že:
- se jedná o výhodu poskytnutou ze strany Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s., která provádí finanční zajištění plnění na základě Programu podpory malých a středních podniků, povoleného rozhodnutím Úřadu ze dne 8. 12. 2000, č.j. VP/S 69a/00-160, a financovaného z prostředků rozpočtové kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky, které jsou veřejnými prostředky dle § 3 písm. b) zákona o veřejné podpoře,
- tato výhoda může zvýhodnit určité podnikání, neboť snižuje výdaje spojené s obchodní činností a tím zvýhodňuje příjemce veřejné podpory na úkor konkurujících subjektů a posiluje pozici příjemce veřejné podpory (k tomuto závěru obdobně dospěla Evropská

komise v rozhodnutí č. 2000/524/EC ze dne 18.1. 2000, publikovaném v Official Journal L 211/10, týkajícím se společnosti Linde),
- může dojít k narušení hospodářské soutěže, neboť samotná skutečnost, že veřejný orgán zvýhodňuje poskytnutím určitého prospěchu určité podnikatele, kteří jsou činní v sektoru, kde je silná konkurence, přináší s sebou narušení hospodářské soutěže nebo alespoň výrazné riziko jejího narušení,
- může dojít k dotčení obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, neboť příjemce veřejné podpory podniká v mezinárodní dopravě,

jde o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázaná, pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak nebo nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícími předpisy ES, jimiž jsou:

- Nařízení Komise č. 70/2001 ze dne 12. 1. 2001, publikované v Official Journal L 10, o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na případy poskytnutí veřejné podpory ve prospěch malého a středního podnikání (dále jen „Nařízení“)
- Nařízení Rady č. 1107/70 ze dne 4. 6. 1970, o poskytování pomoci v dopravě železniční, silniční a vnitrozemské vodní, v novelizovaném znění, publikované v Official Journal L 130
- rozhodnutí Evropského soudu první instance ze dne 29. 9. 2000 T-55/99 a rozhodnutí Evropského soudu první instance ze dne 30.4. 1998 T-214/95
- rozhodnutí Komise ES ze dne 30. 7. 1997 98/182/EC, publikované v Official Journal L 66, a rozhodnutí Komise ES ze dne 22. 10. 1996 97/270/EC, publikované v Official Journal L 106.

Veřejnou podporu v oblasti dopravy je třeba posoudit nejenom z hlediska obecných pravidel veřejné podpory uvedených v čl. 87 až 89 Smlouvy o založení ES, ale také z hlediska speciálních pravidel upravujících Společnou dopravní politiku, konkrétně ustanovení čl. 73 Smlouvy o založení ES. V sektoru dopravy se Evropská unie zaměřuje zejména na rozvoj a přednostní využití životnímu prostředí šetrnějších a bezpečnějších druhů dopravy a s tím spojený transfer silniční dopravní kapacity na železnice a podporu kombinované dopravy.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře se na veřejnou podporu poskytnutou v sektoru dopravy nevztahuje obecná výjimka ze zákazu veřejné podpory týkající se poskytnutí veřejné podpory malého rozsahu.

Zákaz uvedený v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře se uplatňuje tam, kde je narušena hospodářská soutěž nebo hrozí její narušení, bez ohledu na výši veřejné podpory, pokud je veřejná podpora způsobilá se dotknout obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie. Veřejná podpora se dotýká obchodu i v případě, když se jedná o jakkoliv malou výši veřejné podpory, pokud je na relevantním trhu silná konkurence. Podle rozhodnutí Evropského soudního dvora (C-142/87 Belgie v. Komise) není vyloučeno, že obchod může být dotčen v případě poskytnutí relativně malé výše veřejné podpory nebo poskytnutí veřejné podpory relativně malé společnosti, podnikající v sektoru, pro který je charakteristická silná konkurence a vážné strukturální problémy, jakým je sektor silniční dopravy.

Úřad při posuzování slučitelnosti veřejné podpory podle § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře zvážil, zda jsou dány podmínky pro aplikaci jedné z výjimek ze zákazu veřejné podpory stanovených v zákoně o veřejné podpoře a též v čl. 73, 87 a 88 Smlouvy o založení ES. Úřad posoudil samostatně:

I. přímé poskytnutí finančních prostředků na poradenskou činnost související s přípravou a zavedením systému jakosti na základě certifikátů ISO 9001 (práce provedené při zavádění systému jakosti a přípravě na certifikaci – vstupní analýza a práce provedené při zavádění systému jakosti a přípravě na certifikaci – konzultace) a
II. přímé poskytnutí finančních prostředků na provedení certifikace.

Veřejná podpora se ve prospěch malého a středního podnikání poskytuje v souladu s pravidly stanovenými v Nařízení, které se aplikuje s ohledem na speciální pravidla týkající se poskytování veřejné podpory v určitých citlivých sektorech, mezi něž patří také sektor dopravy. Na základě Nařízení je možné poskytnout veřejnou podporu pouze ve spojení s určitými hmotnými a nehmotnými investicemi, konzultačními a jinými službami a aktivitami.
Účelem veřejné podpory je umožnit rozvoj ekonomických činností malého a středního podnikání, za předpokladu, že taková veřejná podpora neovlivňuje nepříznivě obchodní podmínky v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem Společenství.

Ad I.

Podle čl. 5 Nařízení je slučitelná se společným trhem na základě čl. 87 (3) Smlouvy o založení ES veřejná podpora na konzultační a poradenské služby poskytované externími konzultanty, pokud její výše před zdaněním nepřesáhne 50 % nákladů vynaložených na zajištění těchto služeb. Tyto služby nesmí mít formu trvalých nebo pravidelných činností a nesmí se vztahovat k běžným provozním výdajům podnikatele, jako je např. běžné daňové poradenství, pravidelné právní poradenství nebo reklama.
Úřad posoudil, že přímé poskytnutí finančních prostředků na práce provedené při zavádění systému jakosti a přípravě na certifikaci - na konzultace ve výši 156 630 Kč splňuje účel veřejné podpory stanovený v čl. 5 Nařízení. Úřad stanovil, že míra veřejné podpory na konzultační činnost nepřesáhne 50 % oprávněných nákladů a výše této veřejné podpory bude činit nejvýše 78 315 Kč.

Ad II.

Vzhledem k charakteru veřejné podpory formou přímého poskytnutí finančních prostředků na provedení certifikace nelze na ni aplikovat pravidla stanovená v Nařízení. Z tohoto důvodu Úřad posoudil, zda je možné povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory na základě speciálních pravidel pro oblast poskytování veřejné podpory v sektoru dopravy či dalších ustanovení vyplývajících z čl. 87 a 88 Smlouvy o založení ES.

Takovými speciálními pravidly jsou pro sektor dopravy pravidla stanovená v Nařízení Rady č. 1107/70 ze dne 4. 6. 1970, o poskytování pomoci v dopravě železniční, silniční a vnitrozemské vodní.

V čl. 3 odst. 1 písm. d) Nařízení Rady č. 1107/70 ze dne 4. 6. 1970, ve znění Nařízení Rady č. 543/97, o poskytování veřejné podpory v oblasti dopravy železniční, silniční a vnitrozemské vodní, je stanoveno, že lze, do přijetí pravidel upravujících přístup na dopravní

trh, povolit takovou veřejnou podporu, která je poskytnutá jako výjimečné a dočasné opatření za účelem snížení nadbytečné kapacity způsobující vážné strukturální problémy, a tvořící součást restrukturalizačního plánu, a tak přispět k efektivnějšímu uspokojování potřeb dopravního trhu. Úřad posoudil, že daná veřejná podpora nesplňuje podmínky stanovené pro aplikaci této výjimky, neboť její poskytnutí není součástí žádného restrukturalizačního plánu v dopravním sektoru, není reakcí na zvýšenou kapacitu v odvětví silniční dopravy a nesměřuje k jejímu snížení.

Úřad dále zvážil možnost povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory na základě jedné z výjimek stanovených v § 4 odst. 1 písm. b) a c) zákona o veřejné podpoře), a v § 5 písm. b) a d) zákona o veřejné podpoře. Úřad posoudil, že nelze tato ustanovení aplikovat na daný případ, protože se nejedná ani o veřejnou podporu sociálního charakteru poskytovanou jednotlivým spotřebitelům, ani o veřejnou podporu, která je určena k náhradě škody způsobené živelní pohromou nebo jinou mimořádnou událostí, ani o veřejnou podporu, jejímž účelem je přispět k uskutečnění významného projektu společného zájmu nebo napravit vážnou poruchu v hospodářství a ani o veřejnou podporu, která má napomoci kultuře a zachování kulturního dědictví.

V § 5 písm. a) a c) zákona o veřejné podpoře jsou stanoveny výjimky ze zákazu veřejné podpory pro veřejnou podporu, která má napomoci hospodářskému rozvoji určitých oblastí.
I když Česká republika náleží mezi oblasti vymezené v § 5 písm. a) zákona o veřejné podpoře, nelze na danou veřejnou podporu aplikovat pravidla regionální veřejné podpory, neboť účel jejího poskytnutí nesplňuje základní kritéria vymezená v Pravidlech pro národní regionální podporu (98/C 74/06) a dané opatření není součástí žádného regionálního rozvojového plánu.
Výjimka ze zákazu veřejné podpory vymezená v § 5 písm. c) zákona o veřejné podpoře se týká veřejné podpory, jež má usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit, pokud nemění podmínky obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie v míře, jež by byly v rozporu se společným zájmem. Tuto výjimku nelze aplikovat na opatření, která nejsou doprovázena žádnou aktivitou sledující cíle společného zájmu, kterou je např. provádění restrukturalizačního plánu v sektoru dopravy anebo která mají účinek stálého či opakovaného snížení provozních nákladů, které by příjemce veřejné podpory za normálních okolností nesl z vlastního rozpočtu. Veřejná podpora musí mít především povahu stimulu, a musí být nutná k zajištění cílů, které by tržní síly samy o sobě nezajistily. Sledované cíle musejí být v souladu se společným zájmem České republiky a Evropské unie.

Vzhledem k tomu, že Úřad dospěl k závěru, že veřejná podpora na vlastní provedení certifikace zakládá provozní podporu, která je zaměřená na snížení běžných nákladů společnosti, které by za normálních okolností v její každodenní podnikatelské činnosti nesla nebo na snížení nákladů spojených s obvyklou činností podniku, a nelze proto ustanovení § 5 písm. c) zákona o veřejné podpoře aplikovat (obdobně rozhodl Soud první instance ve svém rozhodnutí T-459/93 Siemens v. Komise).

Závěr

Dne 23. 5. 2003 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil.

Vzhledem k výše uvedenému Úřad dospěl k závěru, že veřejná podpora ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků na konzultační činnost související s přípravou a zavedením systému jakosti na základě certifikátu ISO 9001 ve výši 78 315 Kč je slučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a rozhodl výjimku ze zákazu veřejné podpory s podmínkami povolit.
Úřad dále dospěl k závěru, že veřejná podpora ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků ve výši 50 000 Kč na vlastní certifikaci nesplňuje podmínky pro její povolení stanovené v zákoně o veřejné podpoře, a rozhodl, že tato veřejná podpora je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a výjimku ze zákazu veřejné podpory nepovolil.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí nelze dle § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
Jeruzalémská 4
110 00 Praha 1